

ЮРИЙ ГЛАЗКОВ МАТЕМАТИКА

Превод от руски: Никола Кесаровски, 1987

chitanka.info

След поредната експедиция Съветът за обобщаване на извънпланетната информация се залови с дълга и сериозна работа. Пороят отчети, разкази, справки, особени мнения, филмови ленти, касети, спорове, нерешими проблеми и въпроси — всичко това се превръщаше в планина, която и да се гледа беше страшно, а камо ли да се разрови и осмисли.

Центърът за логическо осмисляне беше израствал като бухващо тесто, ширвайки се встрани и нагоре. Машины за обработка на информация, машини за управляване на тези машини, обслужващи машини, ремонтни машини, работи такелажници, печатари, коректори, мислители... И, разбира се, машини за общ контрол и осигуряване на реда. Въведоха ги, след като един робот такелажник сбърка клетките в хранилището при подготовката на експедиция към планетата Алфа от съзвездието Гама и след кацането косморазузнавачите вместо усмихнати добродушни туземци срещнаха войнствени чудовища, наподобяващи слонове с оръдия вместо хобот, с локатори вместо уши, с картечници вместо опашки и с лазерни устройства вместо очи.

Стълпотворението от машини мислеше, анализираше, печаташе, препечатваше, записваше в клетките на паметта, извеждаше на дисплеи, показваше на полиекрани — всичко беше в движение. Потокът от информация постепенно се свиваше като водна струя в чучура на лейка, документите ставаха все по-малко и по-малко, докато на бюрото на Председателя легнеха само три-четири листа със сухи изводи за планетата, за милиардите ѝ години живот, за милионите години развитие на нейната цивилизация: планета от клас А, маса, диаметър, съотношение на суша към вода, кратка характеристика на населението, социален строй, равнище на потребление на енергия, обща тенденция на развитие, оценка по скалата за агресивност — и портретът е готов.

— Добре! Отлично! Да! Я виж ти! — възклидаваше Председателя, като обхождаше с поглед досието на планетата и се опитваше по сухата информация да почувствува далечния непознат свят: нима за да бъде разбран той, непременно трябва да се домъкнат тези купища от какво ли не, та чак до всевъзможните глинени отломки, гнили парчета дърво и ръждясали гвоздеи?

— Търсете това, което може веднага да очертае пътя на планетата, степента на нейното развитие, не си струва с месеци да се

щурате по блата и гори, излишно е да тичате след туземците и да се мъчите да получите от тях това, което те никога не са знаели или отдавна са забравили. Пък и като събирате тези планини от информация, вие неволно внасяте в нея нещо от себе си, своите предположения и догадки и... в крайна сметка изопачавате реалната картина на техния свят, изкривявате закона за множествеността на световите — инструктираше командирите на корабите-разузнавачи Председателя.

Пол го изслуша и едва качил се на кораба, даде воля на езика си:

— Нима сами не сме могли да се сетим що за нещо е това, по което може за всичко да се съди, и къде да се търси то; може би туземец трябва да заведем при Председателя, че да си поприказват даже, и би било добре този туземец да се окаже с остри нокти, зъби и огромен корем. Но така не бивало, сам го забрани. Биозащита, стерилизация, микроби. Цяла армия учени и машини, но пак ние се мъчим вместо тях. Вие сте нашите очи и уши, вие сте умът и прогресът на планетата, мислете, гледайте, слушайте, опипвайте, вие по-добре знаете. Умници кабинетни. Важни донемайкъде. Защо това не сте изследвали? Защо онова? Това би трябвало да се направи, това да се уточни, това и това. Тях би трябвало в тези потоци лава, горящи урагани, каменни градушки, тях би трябвало под отровните стрели и хрочки, тях би трябвало под атомните бомби, в гърлата на чудовищата, разкъсващи скафандрите като хартия, тях би трябвало... — Пол не бе в състояние да продължи, макар да имаше в запас цял още дебел речник с неизползувани изрази.

Кацането мина успешно, корабът се спусна в пустинята, като вдигна огромен ръждив облак от пясък и прах. Успокоили се, пясъчните вихри рухнаха обратно върху повърхността на планетата, а заедно с тях и ококорените гущери, които изкусно планираха с раздутата си като на кобра шия. Стотици малки „делтаплани“ се спускаха, показвайки висше умение при кацането, и веднага се заравяха, пътечката, която изораваха при спирането си, ясно се виждаше на пясъка, свършваше със стремително избликващ пясъчен фонтан и настъпваше тишина...

Космонавтите очаровани гледаха този дъжд от гущери, докато последният от тях изчезна в пясъка и наоколо стана тихо и пусто. Унилата картина не разстрои обаче смелите хора, жегата — не е беда,

няма вода — дреболия, трудно се ходи по пясъка — чудо голямо! Преди работа командирът строи десантниците-разузнавачи:

— Търсете това, което би разказало за всичко, и то веднага. Не си струва да тичате след всеки скакалец и пеперуда, излишно е да гоните автомобилите по улиците и самолетите в небето. Мислете, вие сте очите и ушите, вие сте умът на кашата планета.

Командирът беше в стихията си, почти точно възпроизведе речта на Председателя.

Разузнавачите се пръснаха на всички страни и се заеха за работа. Изминаха няколко часа и отвсякъде се посипаха сигнали за тревога.

— Веднага обратно — едва успяваше да заповядва Пол, — връщайте се, излитайте към базата, разрешавам, по дяволите...

Върнаха се всички, но видът им беше такъв, сякаш са ги преследвали кучета: скафандрите мръсни и тук-таме изпокъсани, самолетите с дупки по крилата, всъдеходите с вдлъбнатини от удари на снаряди...

Липсваше само Макс, всички напрегнато се взираха в хоризонта. В далечината се появи малка гърбица и стълб пясък. Точката бързо растеше и се превърна в зачервения Макс с изблещени от напрежение очи, плюещ наляво и надясно късове слепнали песъчинки, те като камъни падаха върху пясъка, оставяйки дълбоки ями, приличащи на лунни кратери.

— Ето, шефе — изхриптя той и хвърли в краката на командира някаква тежка кутия.

Стоманената кутия се заби с ръба си в пясъка и дълбоко потъна в него, заравяйки се едва ли не до третината.

— Какво е това? — отскочи от кутията Пол.

— Сейф, командире, успях да го отмъкна от една сграда; пълно беше с охрана там, нахвърлиха се върху мен като безумни, стреляха, заловиха ме, взривиха ме, едва успях да се измъкна. Банка беше навярно, а в сейфа, сигурно са пари.

Обърнаха сейфа, на него блестеше медна плочка с надпис: „Фундаментални математически изследвания“.

— Това е то, което ни трябва, това е, което искаше Председателя — извика Пол, — юначага си ти, Макс, винаги си си пъхал носа точно където трябва, браво!

Докато пренасяха сейфа и тупаха Макс по рамото така, че на два пъти устата му се напълни с пясък, хоризонтът на пустинята подозрително се размърда. Оптиката осветля възникналите въпроси: към кораба пълзяха някакви стоманени машини, приличащи на сейфове с гъсенична верига.

— Интересно какво е това, но няма време, ние взехме каквото ни трябваше и няма да допуснем да ни го отнемат. Старт! — кресна Под.

Корабът литна в чуждото небе, пръстенът от стоманени сейфове, вирнали стоманени дула, изригваше пламък. Но късно, корабът се скри в черните облаци.

Председателя беше извънредно доволен. Вкараха в компютрите извадените от стоманения сейф носители на информация. Поцъкаха електронните мислители и от утробите им се засипа информация.

Математическите постижения, съхранени в сейфа в лаконично строга форма представяха разчети за атомни бомби, бойни ракети и самолети, кораби, танкове, подводници и прочие оръжия, стратегии и тактики за война, а също и космически оръжия. Разчетите бяха безупречни, планетата беше технически развита.

— Включете я в класа на агресивните планети — се разпореди Председателя.

Експедицията до звездата КФ–2000 също донесе информация, подарил й я самите планетяни. На екраните а Главната зала на Съвета се мяркаха красиви градове, прекрасни платна живопис, скулптури, и навсякъде радостни, усмихващи се, щастливи лица. И като висше постижение на майсторството и таланта на този народ — скулптура на тамошна жена. Всички омагьосано се взираха в очите й, гъбината на които съдържаше бездната на целия Космос, чужди, но щастливи светове, там беше безграничната и вечна доброта.

И без разпореждане беше ясно към кой клас трябва да се зачисли тази планета.

— Интересно каква ли им е математиката? — питаше се Председателя.

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 48,49/1987 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.